

Eğitim çıktılarında cinsiyet farklılıkları

Eğitimde cinsiyet eşitliğinde en büyük sorun geleneksel stereotipler

Bu alışma, eğitimde cinsiyet eşitliğinin Avrupa lkelerinde ne derecede ve nasıl bir sorun olduğunu araştırmaktır. Cinsiyet farklılıkları hem başarıya ulaşma hem de eğitime yönelik seçimlerde halen görülmektedir. Dolayısıyla, bu alışma Avrupa'da mevcut eğitim sistemlerindeki cinsiyet eşitsizliklerine ilişkin politika ve stratejileri ortaya koymaktadır.

Eğitim ıktılarında Cinsiyet Farklılıkları Avrupa Birliği Konseyi İsveç Başkanlığının 2009 yılının ikinci yarısında Eurydice Ağından talebi üzerine hazırlanarak eğitimde cinsiyet tartışmalarına katkı sağlamaktadır.

Çalışma 2008/09 yılını temel alır ve 29 Avrupa ülkesini kapsar.

Çalışmada tüm eğitim aşamaları ele alınmıştır, ancak yüksek öğrenimden ziyade okullara odaklanmıştır.

Eurydice nedir?

Eurydice Ağı Avrupa'daki eğitim sistemlerini ve politikalarını inceler ve bu konularda bilgi sunar. AB Yşamoyu ğrenme programı katılımcısı (AB ye lkeler, EEA lkeleri ve Türkiye) 31 ülkede 35 ulusal birimde yayınlardan ve veritabanlarından sorumlu Brüksel'deki AB Eğitim, İşitsel-Grsel Medya ve Kültür Yürütme Ajansı (EACEA) tarafından koordine edilir ve yönetilir.

Eurydice'in tüm yayınları ücretsiz olarak erişilebilir

http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/index_en.php

Temel sorun cinsiyet rolleri ve stereotipler

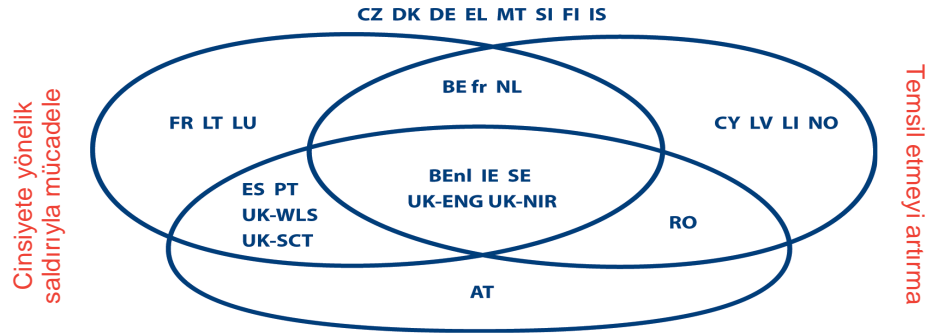
Birkaç istisna dışında tüm Avrupa ülkeleri eğitimde cinsiyet eşitliği politikalarına sahip ya da sahip olmayı planlamaktadır. Temel hedef geleneksel cinsiyet rolleri ve stereotipleri değiştirmektir. Avrupa ülkeleri bu hedefe ulaşmak için mesleki rehberlik, cinsiyet-duyarlı eğitim ya da müfredat değişikliği gibi çeşitli tedbirler almaktadır. Ancak, Avrupa'daki okullar geleneksel cinsiyet rollerini ortadan kaldırmak için sahip oldukları potansiyel araçları kullanmanın çok uzağındadırlar. Erkeklerin ve kızların ilerde profesyonel (ve özel) yaşamlarında ne yapacakları halen çoğunlukla geleneksel cinsiyet rolleri bakış açısıyla şekillenmektedir.

Cinsiyet rollerine ilişkin olarak ülkeler

genelde üç alana odaklanmaktadır. Birincisi, özellikle okullardaki cinsiyete yönelik saldırılarla mücadele etmek için gizli müfredat ve okul iklimine odaklanan politikalarıdır. Diğer bir politika önceliği ise eğitim sektöründe kadınların karar verme birimlerinde temsilini artırmaktır. Son olarak da sınırlı sayıda ülke cinsiyete dayalı başarıya ulaşmayı azaltma hedefini belirlemişlerdir. Avrupa'da politika çerçeveleri konuya ilişkin politikası olmayandan geniş çaplı problem tanımları olanlara doğru çeşitlilik gösterir.

Cinsiyet eşitliği konusunda aileleri bilgilendirmek ve daha fazla konuya dahil etmeyi amaçlayan hükümet girişimleri nadirdir.

İlk ve ortaöğretimde cinsiyet rolleri ve stereotiplerle mücadele eden cinsiyet eşitliği politikaları, 2008/09

Başarıya ulaşmada cinsiyete dayalı hedef

Eğitimde geniş çaplı cinsiyet eşitliği politikası olmayan ülkeler: EE, IT, HU, PL ve SK Veriye ulaşılamayan: BE de, BG ve TR.

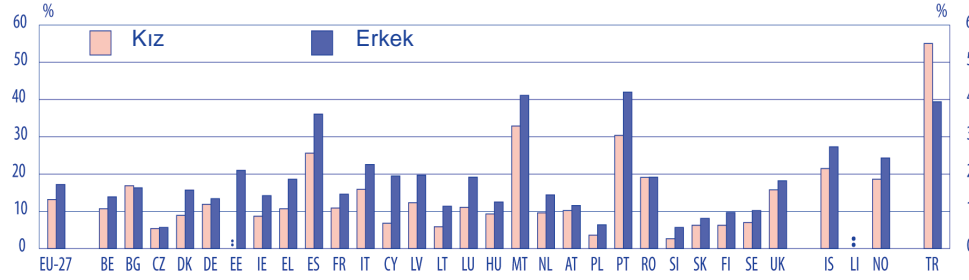
Kaynak: Eurydice.

Kız ve erkeklerin başarıya ulaşma politikaları az

Kızlar genelde okulda sınavlarda erkeklerden daha yüksek not almakta ve erkekler daha çok ders tekrarı yapmakta ya da okuldan atılmaktadır. Uluslararası araştırmalara göre Avrupa eğitim sistemlerinin üçte birinde erkekler okuma becerisinde kızlardan daha geridedir, diğer taraftan kızlar ise matematik konusunda daha az başarılıdır. Kızların ortalamada erkeklerden önde olması kızlarla erkekler arasındaki bazı önemli farklılıkları gizlemektedir. Öğrenci başarısını açıklamada sosyo-ekonomik statü en önemli faktördür; bu yüzden başarısız olan çocukları inceleyen ailelerin durumunu da göz önünde bulundurmak gereklidir.

Başarıya ilişkin cinsiyetin rolünü ele alan çok fazla girişim yoktur. Varsa da cinsiyetler arasındaki uçuruma dair ilgilenilen konu erkeklerin başarısızlığıdır. Politikalar genelde erkekleri motive edebilecek yeni öğrenme ve öğretme yöntemleri ya da öğretmen-öğrenci oranına ilişkindir. Sadece bazı ülkeler erkeklerin okuma becerileri ve kızların matematik ve fen alanlarındaki başarısını geliştirmeye yönelik özel programlar hazırlamışlardır. Buna karşılık, birçok ülke düşük sosyal statüdeki öğrenci gruplarını hedefleyen önlemler almıştır.

Erken yaşta okulu bırakanlar – yükseköğrenim dışında ortaöğretimde 18-24 yaş grubu kız/erkek % , 2007

	EU-27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	IT	CY	LV	LT	LU
Females	13.2	10.7	16.9	5.4	8.9	11.9	:	8.7	10.7	25.6	10.9	15.9	6.8	12.3	5.9	11.1
Males	17.2	13.9	16.3	5.7	15.7	13.4	21	14.2	18.6	36.1	14.6	22.6	19.5	19.7	11.4	19.2

	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	IS	LI	NO	TR
Females	9.3	32.9	9.6	10.2	3.6	30.4	19.1	2.7	6.3	6.3	7	15.8	21.5	:	18.6	55.0
Males	12.5	41.1	14.4	11.6	6.4	42	19.2	5.7	8.1	9.7	10.2	18.2	27.3	:	24.3	39.4

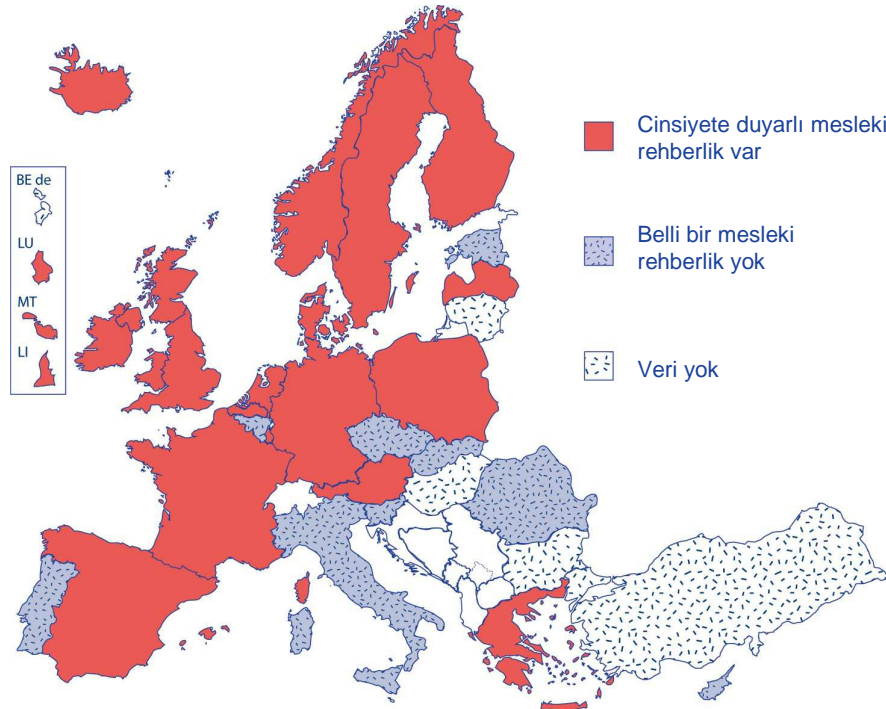
Kaynak: Eurostat.

Cinsiyete duyarlı mesleki rehberlik kızlara odaklanmıştır

Meslek ve genel ortaöğretim okullarında çoğu kız ve erkek geleneksel cinsiyet rollerini yansıtacak biçimde kariyer tercihleri için eğitimden vazgeçmektedirler. Bu konuya ilişkin daha iyi bir mesleki rehberlik gereklidir ve kariyer planlamacıları cinsiyete daha fazla duyarlılık göstererek öğrenci ve işverenlerdeki stereotiplerle mücadele etmelidirler.

Sadece Avrupa'nın yarısında uygulanan cinsiyete duyarlı mesleki rehberlik erkeklerden çok kızları hedefleyip onları teknoloji ve doğa bilimleri gibi kariyerlere yönlendirmektedir. İlgi çekici bireysel girişimler ve projeler yer almasına rağmen, kariyer tercihlerindeki cinsiyet stereotipleri ile ulusal mücadele stratejileri ve erkeklere yönelik girişimler yeterli değildir.

Geleneksel kariyer tercihlerine yönelik belli bir mesleki rehberlik söz konusudur, 2008/09

Kaynak: Eurydice.

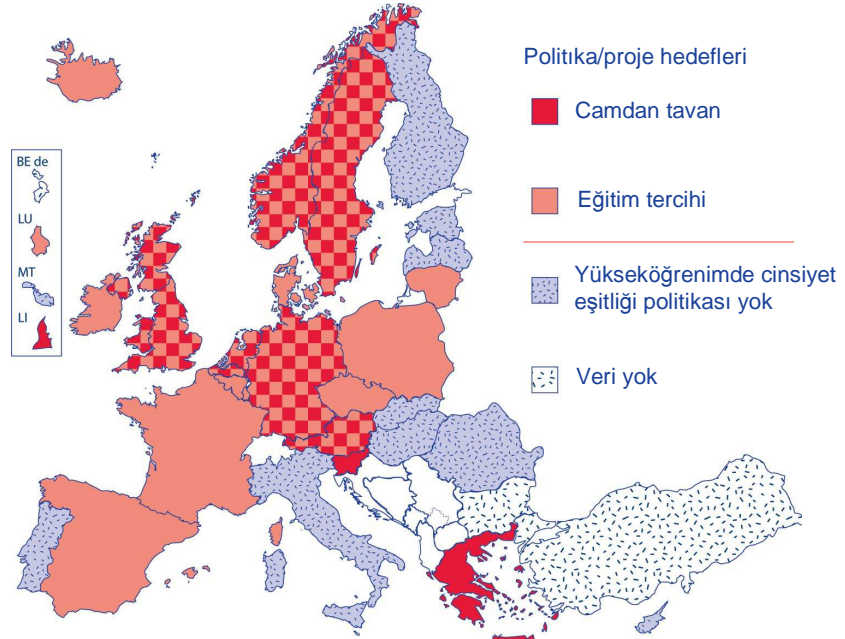
Yüksek öğrenim politikaları matematik, fen ve teknoloji (mft)alanlarında kız öğrenci sayısını artırmayı hedefler

Ülkelerin çoğunda kızlar öğrencilerin ve mezunların çoğunluğunu temsil etmekte ve eğitim, sağlık, beşeri bilimler ve sanat alanlarında yoğunlaşmaktadırlar. Erkekler ise mühendislik, işletme ve inşaat alanlarını tercih etmektedirler.

Ülkelerin yaklaşık üçte ikisinde yüksek öğrenim seviyesinde cinsiyet eşitliği politikaları vardır. Ancak, bu politika ve projelerin çoğu mühendislik ve fen alanlarındaki kızların sayılarını artırmaya yöneliktir. Diğer taraftan, yükseköğretimde çalışan kadınların oranı akademik kariyerin basamaklarında gittikçe azalmaktadır. Fakat, ülkelerin sadece üçte birinde bu soruna yönelik somut adımlar atılmıştır.

Bu da kadın araştırmacı ve öğretim elemanı almak için üniversitelere verilen ek kaynak ve finansal yardım şeklindedir. Buna ek olarak, kariyer rehberliği ve yönlendirmesi genç kadın akademisyenlere sunulmaktadır. Son olarak da ülkeler kadınlara iş hayatında çocuk bakımı olanakları sunarak ya da pozitif ayrımcılık yapıp işe ara verdikten sonra sorunsuz geri işe başlamalarını teşvik ederek kolaylıklar sağlamak için politikalar oluşturmuştur. Bu konuların her ikisini de hedefleyen politikalar Belçika'nın Flaman bölgesi, Almanya, Hollanda, Avusturya, İsveç, İngiltere ve Norveç'te mevcuttur.

Yükseköğretimde cinsiyet eşitliği politikaları yada projeleri, 2008/09

Kaynak: Eurydice.

Eğitim Çıktılarında Cinsiyet Farklılıkları çalışmasının tamamı

İngilizce, Fransızca ve Almanca

Ve detaylı Ulusal Tanımlar Eurydice web sitesinde mevcuttur:

http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/thematic_studies_en.php

Çalışmaların basılı kopyaları mevcuttur (eacea-eurydice@ec.europa.eu)

Eurydice ağı ile ilgili bilgi

Websitesi:

http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/index_en.php

İletişim

Wim Vansteenkiste, Communication and Publications, Eurydice: +32 2 299 5058

Bernadette Forsthuber, co-ordinating author, Eurydice: +32 2 295 51038